

Міністерство освіти і науки України

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет будівельний

Кафедра машинобудування та технічного сервісу машин

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Назва освітньої компоненти:

Патентознавство та інтелектуальна власність

Код та назва спеціальностей:

І7 Залізничний транспорт (273 Залізничний транспорт, 275 Транспортні технології)

Назва освітньо-наукової програми:

Залізничні споруди та колійне господарство

Комп'ютерні мережеві технології

Локомотиви та локомотивне господарство

Вагони і вагонне господарство

Організація перевезень і управління на транспорті

Рівень освіти: другий

Форма навчання: денна

Семестр: 1

Кількість кредитів ЄКТС:

3,0 (для ОНП Комп'ютерні мережеві технології 4,0)

Форма підсумкового контролю: екзамен

Розробник програми: Романович Є.В., канд. техн. наук, доцент

Харків, 2025

2 ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Галузь знань: 27 Транспорт

Вид освітньої компоненти:

Назва освітньо-наукової програми	Вид освітньої компоненти	Цикл підготовки
Вагони і вагонне господарство	обов'язкова	цикл загальної підготовки
Залізничні споруди та колійне господарство	обов'язкова	цикл загальної підготовки
Комп'ютерні мережеві технології	вибіркова	цикл загальної підготовки
Локомотиви та локомотивне господарство	обов'язкова	цикл загальної підготовки
Організація перевезень і управління на транспорті	обов'язкова	цикл загальної підготовки

Курс: 2 / Семестр: 1

3 ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

ПІБ викладача: Романович Євгеній Валентинович

Контактна інформація: 0674274770@ukr.net, +380674274770, ауд. 2.428а

Час консультацій: щопонеділка, з 9-00 до 12-00

Форми зв'язку:

- Відеоконференція Zoom

(<https://us05web.zoom.us/j/84141071283?pwd=NSCWmgghr0QTRhGVb4EklXbd808rZOO.1>, ідентифікатор конференції: 841 4107 1283, код доступу: 0);

- сторінка курсу: <https://do.kart.edu.ua/>.

4 МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Мета навчальної дисципліни: оволодіння знаннями і практичними навичками у сфері охорони, захисту та використання об'єктів промислової власності.

Завдання дисципліни: вивчення теоретичних засад і здобуття практичних навичок управління об'єктами промислової власності; підвищення ефективності функціонування інноваційних підприємств, державних установ та інших об'єктів інноваційної інфраструктури.

5 КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми галузевого машинобудування, що передбачають дослідження та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності:

Назва освітньо-наукової програми	Загальні компетентності
Вагони і вагонне господарство	ЗК 01 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної та науково-дослідницької діяльності.
Залізничні споруди та колійне господарство	ЗК 01 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Комп'ютерні мережеві технології	ЗК 01 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 07 Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Локомотиви та локомотивне господарство	ЗК 01 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Організація перевезень і управління на транспорті	ЗК 01 Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 03 Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 04 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами та науковцями з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 07 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК 08 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

Назва освітньо-наукової програми	Фахові компетентності
Вагони і вагонне господарство	ФК 01 Здатність працювати в групі над науково-прикладними проектами у сфері вагонобудування, експлуатації та ремонту вагонів, використовуючи соціальні навички ділової комунікації та менеджменту. ФК 03 Здатність враховувати потреби користувачів, клієнтів та важливість таких питань як естетика у процесі проектування нетягового рухомого складу.

	<p>ФК 04 Здатність враховувати інформаційні, соціальні, етичні, наукові, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень у вагонобудуванні та вагонному господарстві</p> <p>ФК 05 Здатність вирішувати наукові та виробничі задачі у сфері вагонобудуванні, експлуатації та ремонту вагонів, демонструючи розуміння широкого міждисциплінарного інженерного контексту.</p> <p>ФК 06 Здатність вирішувати поставлені наукові та інженерні задачі, демонструючи розуміння необхідності дотримання професійних і етичних стандартів високого рівня, а також правових рамок, що мають відношення до функціонування вагонів та вагонного господарства, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику).</p>
Залізничні споруди та колійне господарство	<p>ФК 01 Здатність працювати в групі над великими проектами, у тому числі використовуючи соціальні навички ділової комунікації та менеджменту в галузі залізничного транспорту.</p> <p>ФК 03 Здатність враховувати потреби користувачів і клієнтів і важливість таких питань як естетика у процесі проектування у сфері залізничного транспорту.</p> <p>ФК 04 Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень на залізничному транспорті.</p> <p>ФК 05 Здатність вирішувати наукові та виробничі проблеми у сфері залізничного транспорту, демонструючи розуміння ширшого міждисциплінарного інженерного контексту.</p> <p>ФК 06 Здатність вирішувати поставлені задачі, демонструючи розуміння необхідності дотримання професійних і етичних стандартів високого рівня, а також правових рамок, що мають відношення до функціонування об'єктів залізничного транспорту України, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику).</p>

Комп'ютерні мережеві технології	<p>ФК 01 Здатність працювати в групі над великими проектами, у тому числі використовуючи соціальні навички ділової комунікації та менеджменту в галузі залізничного транспорту.</p> <p>ФК 03 Здатність враховувати потреби користувачів і клієнтів і важливість таких питань як естетика у процесі проектування у сфері комп'ютерних мережевих технологій та інфокомунікацій залізничного транспорту.</p> <p>ФК 04 Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень на залізничному транспорті.</p> <p>ФК 05 Здатність вирішувати наукові та виробничі проблеми у сфері залізничного транспорту, демонструючи розуміння ширшого міждисциплінарного інженерного контексту.</p> <p>ФК 06 Здатність вирішувати поставлені задачі, використовуючи соціальні навички ділової комунікації та менеджменту, демонструючи розуміння необхідності дотримання професійних і етичних стандартів високого рівня, а також правових рамок, що мають відношення до функціонування об'єктів інфокомунікаційної інфраструктури залізничного транспорту України та їх комплексів на основі комп'ютерних мережевих технологій, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику).</p>
Локомотиви та локомотивне господарство	<p>ФК 01 Здатність працювати в групі над великими проектами, у тому числі використовуючи соціальні навички ділової комунікації та менеджменту в галузі залізничного транспорту.</p> <p>ФК 03 Здатність враховувати потреби користувачів і клієнтів і важливість таких питань як естетика у процесі проектування у сфері локомотивів та локомотивного господарства залізничного транспорту.</p> <p>ФК 04 Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень на залізничному транспорті.</p>

	<p>ФК 05 Здатність вирішувати наукові та виробничі проблеми у сфері залізничного транспорту, демонструючи розуміння ширшого міждисциплінарного інженерного контексту.</p> <p>ФК 06 Здатність вирішувати поставлені задачі, використовуючи соціальні навички ділової комунікації та менеджменту, демонструючи розуміння необхідності дотримання професійних і етичних стандартів високого рівня, а також правових рамок, що мають відношення до функціонування у сфері локомотивів та локомотивного господарства залізничного транспорту України, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику).</p>
Організація перевезень і управління на транспорті	<p>ФК 01 Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій.</p> <p>ФК 02 Здатність до визначення та застосування перспективних напрямків моделювання транспортних процесів.</p> <p>ФК 012 Здатність вибирати та застосовувати на практиці методи дослідження, планування та проведення необхідних експериментів; інтерпретувати результати та робити висновки щодо оптимальності рішень, що приймаються у сфері транспортних систем і технологій.</p>

Програмні результати навчання (ПРН):

Назва освітньо-наукової програми	Програмні результати навчання
Вагони і вагонне господарство	<p>ПРН 09 Вміти передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в ясній і однозначній формі, представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей і заявок на винаходи.</p> <p>ПРН 13 Використовувати у сфері професійної діяльності системи якості і сертифікації продукції.</p>
Залізничні споруди та колійне господарство	<p>ПРН 09 Вміти передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в ясній і однозначній формі, представляти підсумки</p>

	виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей і заявок на винаходи. ПРН 13 Використовувати у сфері професійної діяльності системи якості і сертифікації продукції.
Комп'ютерні мережеві технології	ПРН 09. Вміти передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в ясній і однозначній формі, представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей і заявок на винаходи. ПРН 13. Використовувати у сфері професійної діяльності системи якості і сертифікації продукції.
Локомотиви та локомотивне господарство	ПРН 09. Вміти передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в ясній і однозначній формі, представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей і заявок на винаходи. ПРН 13. Використовувати у сфері професійної діяльності системи якості і сертифікації продукції.
Організація перевезень і управління на транспорті	ПРН1 Відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем. ПРН3 Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати і порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики. ПРН6 Розробляти нові та удосконалювати існуючі транспортні системи та технології, визначати цілі розробки, наявні обмеження, критерії ефективності та сфери використання. ПРН15 Планувати і виконувати наукові дослідження в сфері транспортних систем і технологій, обирати ефективні методи дослідження, аналізувати результати та обґрунтовувати висновки. ПРН16 Використовувати в науково-технічній діяльності принципи та методи системного аналізу, аналізувати взаємозв'язки між складниками транспортних систем і технологій та причинно-

	наслідкові зв'язки між значущими факторами та техніко-економічними характеристиками.
--	--

6 ПЕРЕДУМОВИ (ПРЕРЕКВІЗИТИ)

Перелік освітніх компонентів, необхідних для засвоєння:

- не передбачено.

7 ПІСЛЯУМОВИ (ПОСТРЕКВІЗИТИ)

Перелік освітніх компонентів, для яких знання з цієї дисципліни є базовими:

- методи наукових досліджень;
- науково-дослідна робота за темою магістерської роботи;
- підготовка до захисту випускної кваліфікаційної роботи;
- захист магістерської кваліфікаційної роботи.

8 ВІДПОВІДНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ГЛОБАЛЬНИМ ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ

Відповідно до резолюції ООН №70/1 та Указу Президента України №722/2019, освітня компонента сприяє досягненню таких Цілей сталого розвитку:

SDG04: Якісна освіта.

SDG09: Промисловість, інновації та інфраструктура.

SDG12: Відповідальне споживання та виробництво.

Опис реалізації (сформулювати коротко):

Зміст навчання:

- Включає знання про збереження довкілля, біорізноманіття та раціональне використання ресурсів.
- Наголошує на соціальній справедливості, рівності та культурному різноманітті.
- Розглядає взаємозв'язок між екологією, економікою та суспільством.

Методи навчання:

- Сприяють розвитку навичок критичного мислення, співпраці та розв'язання проблем.
- Використовують проєктну діяльність, що дозволяє учням застосовувати знання на практиці, наприклад, у проєктах зі сталого споживання.
- Застосовують інноваційні підходи, які стимулюють екологічну свідомість.

Завдання:

- Спрямовані на формування у студентів розуміння принципів сталого розвитку, зокрема принципу коеволюції (взаємодії природи та людини).
- Ставлять за мету виховання в учнів відповідального ставлення до довкілля, щоб майбутні покоління мали доступ до ресурсів.
- Формують у учнів прагнення до соціальної справедливості та рівності.

Результати:

- Формують екологічну, соціальну та економічну компетентності учнів.
- Виховують громадян, які усвідомлюють свою роль у досягненні сталого розвитку.
- Сприяють зниженню негативного впливу на довкілля шляхом формування відповідальних моделей поведінки та споживання.

9 ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ**Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.**

Тема 1. Система інтелектуальної власності.

Тема 2. Виникнення і набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 3. Захист прав інтелектуальної власності.

Тема 4. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Тема 5. Економіка інтелектуальної власності.

Тема 6. Управління інтелектуальною власністю

Змістовий модуль 2. ПАТЕНТОЗНАВСТВО.

Тема 7. Створення і патентно-інформаційні дослідження об'єктів права промислової власності.

Тема 8. Правова охорона результатів науково-технічної творчості.

Тема 9. Правова охорона комерційних позначень.

Тема 10. Правова охорона авторських та суміжних прав.

Тема 11. Недобросовісна конкуренція: її види, механізми попередження, виявлення та протидії. Відповідальність за порушення прав.

10 ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено.

11 ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено.

12 САМОСТІЙНА РОБОТА

Види завдань:

Опрацювання теоретичного матеріалу

Підготовка до підсумкового контролю

13 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Таблиця 1

№	Тема	Лекції, год	Практичні, год	Лабораторні, год	Самостійна робота, год	Всього, год
1	2	3	4	5	6	7
Для ОНП: Вагони і вагонне господарство, Залізничні споруди та колійне господарство Локомотиви та локомотивне господарство Організація перевезень і управління на транспорті						
1	1	2			4	6
2	2	2			4	6
3	3	2			4	6
4	4	2			6	8
5	5	2			6	8
6	6	2			6	8
7	7	4			6	10
8	8	4			6	10
9	9	4			6	10
10	10	4			6	10
11	11	2			6	8
<i>Разом:</i>		30	0	0	60	90
Для ОНП Комп'ютерні мережеві технології						
1	1	2			6	8
2	2	2			6	8
3	3	2			6	8
4	4	2			6	8
5	5	2			6	8
6	6	2			10	12
7	7	4			10	14
8	8	4			10	14
9	9	4			10	14
10	10	4			10	14
11	11	2			10	12
<i>Разом:</i>		30	0	0	90	120

14 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Не передбачено.

15 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Передбачені наступні методи навчання:

- словесний під час читання лекцій;
- наочний (демонстрація презентацій і навчальних фільмів, екскурсії на сучасні залізничні станції і промислові підприємства);
- розв’язання ситуаційних завдань (кейс-стаді);
- диспути, обговорення проблемних ситуацій.

16 ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: відвідування занять студентом, активність на заняттях.

Модульний контроль: складання тестових завдань.

Підсумковий контроль: семестровий іспит.

17 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання поточного контролю (максимум 60 балів)

- відвідування не менше $\frac{3}{4}$ запланованих лекцій (від 48 до 60 балів);
- відвідування не менше $\frac{1}{2}$ але не більше $\frac{3}{4}$ запланованих лекцій (від 30 до 47 балів);
- відвідування не менше $\frac{1}{4}$ але не більше $\frac{1}{2}$ запланованих лекцій (від 15 до 29 балів);
- відвідування менше $\frac{1}{4}$ запланованих лекцій (від 0 до 14 балів).

Порядок оцінювання результатів навчання

Порядок оцінювання результатів навчання визначається Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському держаному університеті залізничного транспорту.

Таблиця 3 - Формування оцінки за 100-бальною шкалою

Максимальна кількість балів	
Вид контролю	Сума балів
Поточний контроль	до 60
Модульний контроль	до 40

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за модуль, становить 100 (до 60 балів за результатами поточного контролю та до 40 балів за результатами модульного контролю). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає загальну модульну оцінку.

Здобувачам вищої освіти, які отримали загальну модульну оцінку (включно) від 60 до 100 («зараховано», А, В, С, D, E), відповідна оцінка записується в залікову відомість у графу «Підсумкова семестрова оцінка» з переведенням

балів до національної шкали («зараховано») та шкали ECTS. Аналогічно ця оцінка проставляється у залікову книжку здобувача вищої освіти.

Таблиця 4 – Співвідношення оцінок за різними шкалами

Оцінка за національною шкалою		Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
залік	іспит		
зараховано	відмінно	від 90 до 100	A
	добре	від 82 до 89	B
		від 75 до 81	C
	задовільно	від 69 до 74	D
		від 60 до 68	E
незараховано	незадовільно	від 35 до 59	FX
		менше 35	F

Здобувачам вищої освіти, які отримали загальну модульну оцінку (включно) від 0 до 59 («незараховано», F, FX), оцінка не виставляється. Такі здобувачі можуть виправити оцінку «незараховано» як академічну заборгованість після здавання невиконаної частини робочої програми дисципліни.

18 АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту. Основні заходи запобігання та виявлення академічного плагіату визначаються Положенням про організацію освітнього процесу Українського державного університету залізничного транспорту (далі – Університет), зокрема:

- виховання та розвиток у здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях, при спілкуванні з викладачами, керівниками робіт та між собою, у тому числі неформальному, та у повсякденній діяльності протягом всього строку навчання в Університеті: спроможності діяти із позицій академічної доброчесності та професійної етики; бажання та навичок самостійного виконання робіт, завдань тощо; навичок коректного посилання на джерела інформації; усвідомлення значущості норм академічної доброчесності; спроможності оцінювання прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; спроможності надання моральної оцінки власним вчинкам, співвідношенню їх із моральними та професійними нормами;
- залучення здобувачів вищої освіти до розробки та впровадження політики академічної доброчесності в Університеті;
- здійснення постійного інформування про неприпустимість плагіату і можливу відповідальність за нього при проведенні навчальних занять, виконанні письмових робіт;

- створення викладачами атмосфери академічної доброчесності в ході навчальних занять та при спілкуванні зі здобувачами вищої освіти, у тому числі неформальному, та між собою;

- включення до першої (титульної) сторінки курсових, атестаційних робіт декларації про самостійність виконання роботи відповідно до принципів академічної доброчесності;

- оприлюднення атестаційних робіт до їх захисту на сторінці освітньої програми;

- ознайомлення із Кодексом академічної доброчесності Університету, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу;

- проведення відкритих заходів з питань написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань тощо;

- ознайомлення науково-педагогічних, наукових та інших працівників, здобувачів вищої освіти з нормативно-правовими актами, що регулюють питання запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;

- сприяння органам студентського самоврядування, студентській первинній профспілковій організації, органу, який представляє наукові інтереси студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених в інформуванні здобувачів вищої освіти про правила наукової етики;

- стимулювання учасників освітнього процесу до взаємодії із органами, відповідальними за дотримання академічної доброчесності та протидії проявам академічного плагіату;

- експертна оцінка, у тому числі з використанням відповідних новітніх технологій, на наявність академічного плагіату в наукових роботах, навчальних виданнях, кваліфікаційних роботах, дисертаціях.

Поняття про академічний плагіат та його наслідки, правила цитування, етику використання AI-інструментів в цій Програмі розуміються так, як це викладено в:

– Законі України Про освіту № 2145-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2145-19>);

– Законі України Про вищу освіту № 1556-VII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>);

– Розпорядженні Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні» від 02 грудня 2020 р. № 1556-р (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>);

– Кодексі академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту (<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>);

– Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти

Українського державного університету залізничного транспорту (https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/poloz_zap_plagiat.pdf);

– інших загальнодержавних та внутрішньоуніверситетських нормативних документах та нормативно-правових актах.

Процедура оскарження оцінок регламентується Положенням про апеляційну комісію Українського державного університету залізничного транспорту (https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/dodatok_16_polozhennja_pro_apeljacijnu_komisiju.pdf).

Правила поведінки на заняттях регламентуються розпорядчими документами Українського державного університету залізничного транспорту (<https://kart.edu.ua/unit/organizaciya-osvitnogo-procesu>).

19 ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю: <https://surl.li/izwtqf>.

20 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

- 1 Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. – 374 с.
- 2 Мелентєв О.Б. Основи патентознавства та раціоналізації: Навчально-методичний посібник. Умань, „АЛІМІ”, 2016. – 160 с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/Melentev_2016_160.pdf.
- 3 Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність : підручник / В. Д. Базилевич. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2014. – 672 с.

Додаткова література:

- 4 Погребняк А.В. Економічна сутність об'єктів інтелектуальної власності з боку пропозицій : конспект лекцій з дисципліни "Інтелектуальна власність". Частина 1 / А.В. Погребняк, А.В. Євтушенко. – Харків: УкрДАЗТ, 2009. – 20 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/13428>.
- 5 Погребняк А. В. Етапи і класи створення об'єктів інтелектуальної власності на стороні пропозиції : конспект лекцій з дисципліни "Інтелектуальна власність". Частина 2 / А. В. Погребняк, А. В. Євтушенко. - Харків : УкрДАЗТ, 2010. - 16 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/4638>.
- 6 Тимофєєва Л. А. Інтелектуальна власність : конспект лекцій з дисципліни «Інтелектуальна власність» / Л. А. Тимофєєва, В. М. Остапчук, А. О. Ніколаєнко. - Харків : УкрДАЗТ, 2009. - 28 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/2596>.

- 7 Гайворонська Т. М. Інтелектуальна власність та міжнародне приватне право : конспект лекцій / Т. М. Гайворонська, І. М. Крутько. - Харків : УкрДУЗТ, 2019. - 58 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/2100>.

Електронні ресурси:

- 1 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.
- 2 <http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?b=1>.
- 3 <http://lib.kart.edu.ua/>.
- 4 <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/simple/>.
- 5 <https://do.kart.edu.ua/>.
- 6 <https://kart.edu.ua/nauka/naukovi-vidannja>.
- 7 <https://dnaop.com/>.
- 8 <https://uz.gov.ua/>.

21 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відомості про матеріально-технічне забезпечення курсу містяться на сторінці кафедри машинобудування та технічного сервісу машин за посиланням: <https://kart.edu.ua/department/kafedra-bkvrn>.

Онлайн-курс розміщений на порталі дистанційного навчання університету за посиланням: <https://do.kart.edu.ua/>.

Розклад занять навчальної групи: <https://kart.edu.ua/osvita/portal-rz>.

22 ВІДОМОСТІ ПРО РОЗРОБНИКІВ

Романович Євгеній Валентинович, канд. техн. наук, доцент.

Сторінка викладача на сайті університету:

<https://kart.edu.ua/staff/romanovitch-ievgenij-valentinovich>.

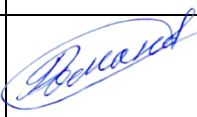
Контактна інформація:

Тел.: +380674274770 (Viber, Telegram);

Тел.: +380666114682 (Viber);

E-mail: 0674274770@ukr.net.

23 ВНЕСЕННЯ ЗМІН

№ п/п	Відомості про внесення змін	Підпис, П.І.Б.
1	Затверджено на засіданні кафедри машинобудування та технічного сервісу машин 01.09.2025 р. протокол №1.	 Є.В. Романович